

## Història contemporània

2013/2014

Codi: 101141

Crèdits: 6

| Titulació          | Tipus | Curs | Semestre |
|--------------------|-------|------|----------|
| 2500262 Sociologia | FB    | 1    | 1        |

### Professor de contacte

Nom: Francesc Xavier Domènech Sampere

Correu electrònic:

FrancescXavier.Domenech@uab.cat

### Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: Sí

### Prerequisits

Aquesta assignatura demanda pel seu complet seguiment la lectura al llarg del curs de la bibliografia que s'indicarà a classe, alhora que un coneixement bàsic de conceptes d'us bàsic en el vocabulari històric (Estat, nació, anarquisme, liberalisme, etc.) i de les coordenades espacio-temporals de la matèria

### Objectius

Objectius: L'assignatura pretén aportar a l'alumne una mirada que li permeti pensar històricament les problemàtiques socials, culturals i polítiques del present. En aquest marc s'abordarà una aproximació històrica a les grans temàtiques del segle XX llarg: el naixement de la societat de masses, l'articulació econòmica política i social de la mateixa, les transformacions dels estats, les dinàmiques centre - perifèria en les seves diverses esferes, els grans conflictes del segle, etc. L'objectiu final de la matèria no és altre, en aquest sentit, que l'alumnat adquireixi una sòlida perspectiva històrica dels fenòmens que haurà d'abordar al llarg de la carrera.

### Competències

Sociologia

- Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
- Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.
- Avaluar la qualitat del propi treball.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

### Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar la qualitat del propi treball.
2. Descriure els canvis socials que han tingut aquests fenòmens en el segle XX.
3. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
4. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
5. Discriminar els progressos o les regressions eventuais d'aquests principis en els principals canvis històrics del segle XX.
6. Discutir-ne les causes i els efectes des de diferents perspectives historiogràfiques.
7. Distingir els precedents històrics d'unes polítiques o d'uns conflictes determinats.
8. Distingir els processos històrics en els quals s'han formulat aquests principis.
9. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
10. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

## Continguts

1. L'articulació de la societat de masses: economia, política, cultura i guerra
2. Alternatives i reaccions: comunisme i feixisme
3. El món d'entreguerres i la crisi de les democràcies liberals.
4. La intersecció del segle: la II Guerra Mundial i les seves conseqüències.
6. La Guerra Freda i el sistema bipolar (1945-1953)
7. De la descolonització a la Guerra Freda: del centre a la perifèria.
8. Les grans transformacions de la segona meitat del segle: economia, societat i cultura.
10. La coexistència pacífica. L'evolució de les relacions internacionals entre 1953 i 1963.
11. Europa: del centre de les relacions internacionals a la definició d'un projecte propi.
12. USA: L'exteriorització de l'imperi versus els canvis interns
13. Evolució de l'àrea socialista: de la confiança a la crisi.
13. La fi d'un món l'inici d'un altre: ¿un nou ordre mundial?

## Metodologia

En les activitats dirigides, el professor exposarà els continguts bàsics de cada tema. Aquests continguts es complementaran a classe amb comentaris de textos, de mapes, de quadres estadístics i gràfics i de documentals cinematogràfics.

En les activitats supervisades, el professor aclarirà dubtes i intentarà reforçar qüestions, temes, idees clau. El professor els convocarà individualment o en petits grups al despatx en horaris factibles per als estudiants i els oferirà la possibilitat d'aclarir aquelles nocions que han quedat poc clares en les activitats dirigides. Per altra banda dins d'aquest tipus d'activitats també es podrà discutir entre els estudiants i el professor -a la manera d'un seminari- qüestions, textos, lectures, etc.

En les activitats programades es realitzaran pràctiques que inclouran el reforçament de la comprensió de la relació entre passat i present, ajudant a pensar històricament el nostre entorn social, polític i cultural. Seguiment de lectures de textos i/o visualització de documentals a classe per grups que permetin un seguiment de la comprensió de les matèries donades.

## Activitats formatives

| Títol                    | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge      |
|--------------------------|-------|------|-------------------------------|
| Tipus: Dirigides         |       |      |                               |
| Classes teòriques        | 23    | 0,92 | 2, 4, 5, 6, 7, 8              |
| Seminaris                | 30    | 1,2  | 3, 4, 5, 6                    |
| Tipus: Supervisades      |       |      |                               |
| Tutories                 | 13    | 0,52 | 1, 3, 4, 9, 10                |
| Tipus: Autònomes         |       |      |                               |
| Estudi i treball autònom | 74    | 2,96 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 |

## Avaluació

L'avaluació es composarà del resultat de les activitats desenvolupades al llarg del curs (50%) i d'una prova escrita al final (50%) i s'organitzarà, atennet a les variables pròpies del desenvolupament de l'assignatura, de la següent manera:

- Examen: Al final del primer quadrimestre hi haurà un examen que comprendrà el 50% de la nota final. Per poder aprovar el global de l'assignatura s'haurà de treure com un mínim un 4 en aquest examen. Cas de que la prova no sigui superada hi haurà una segona oportunitat durant el període de compensació.
- Pràctiques: A mitjans de novembre es proposaran dues pràctiques a l'alumnat relacionades amb la matèria donada fins llavors que s'hauran de realitzar durant la segona quinzena de novembre i la primera de desembre a partir de treballa presencial i treball fora de l'aula. Aquestes pràctiques hauran de ser lliurades abans de Nadal i donaran accés al 20% de la nota final.
- Treball: Es proposaran una llista de temàtiques a triar sobre les transformacions socials, culturals i econòmiques passat present. Un cop triada per l'alumne la temàtica s'iniciarà una tutorització per guiar el treball, que no ha de superar les deu planes, i haurà de ser lliurada l'últim dia del curs. Aquest treball donarà accés al 30% de la nota restant.

| ACTIVITATS D'AVALUACIÓ                                | HORES | RESULTATS D'APRENTATGE                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                       | 7.5   |                                                                                                                                                                                                                  |
| Exàmens (entre l'oficial i l'activitat compensatòria) | 5     | Avaluar la qualitat del propi treball                                                                                                                                                                            |
| Pràctiques                                            | 1.25  | Gestionar el propi temps, planificant l'estudi propi, gestionant la relació amb el tutor, així com establint i complint els terminis adequats per a un projecte de treball.<br><br>Avaluar la qualitat del propi |

|         |      |                            |
|---------|------|----------------------------|
| treball |      |                            |
| Treball | 1.25 | Comprensió passat-present. |

### Activitats d'avaluació

| Títol                              | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|------------------------------------|-----|-------|------|--------------------------|
| Exàmens (oficials i compensatoris) | 50% | 7,5   | 0,3  | 2, 4, 5, 6, 7, 8         |
| Pràctiques                         | 20% | 1,25  | 0,05 | 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9   |
| Treball                            | 30% | 1,25  | 0,05 | 1, 3, 5, 9, 10           |

### Bibliografia

- Josep Fontana, Por el bien del imperio. Una historia del mundo desde 1945, Barcelona, Pasado y Presente, 2011.
- Angus Madisson, Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas, Barcelona, Ariel, 1991.
- Derek H. Aldcroft, Historia de la economía Europea (1914 - 1980), Crítica, Barcelona, 1989.
- Martín Kitchen, El período de entreguerras en Europa, Madrid, Alianza Universidad, 1992.
- Ricardo Artola, La Segunda Guerra Mundial, Madrid, Alianza Editorial, 1995.
- G. Mammarella, Historia de Europa Contemporánea (1945-1990), Ariel. Barcelona, 1990.
- F. Veiga, E. U. Da Cal i A. Duarte, La paz simulada. Una historia de la guerra fría 1941-1991, Madrid, Alianza Ed., 1991.
- Hobsbawm, Eric, Historia del siglo XX, Crítica, Barcelona, 1995.
- Tony Judt, Postguerra. Una historia de Europa desde 1945, Madrid, Taurus, 2006.
- MANN, M. (2009): El lado oscuro de la democracia. València, Universitat de València.